

1.1	Datum in herstel (dd.mm.jj)	01.01.18
1.2	Gekozen hersteltermijn (in jaren)	10

Onderbouwing gekozen hersteltermijn

1 Het bestuur heeft gekozen voor een hersteltermijn van 10 jaar. Terughoudendheid bij het uitdelen van overschotten (toekomstbestendig indexeren), rechtvaardigt
 . terughoudendheid bij het verrekenen van tekorten (uit hoofde van evenwichtigheid tussen de verschillende generaties).
 3

1.4	Is de beleidsdekkingsgraad ultimo verslagjaar lager dan de minimaal vereiste dekkingsgraad?	Ja
1.5	Op welk moment treedt de "Maatregel minimaal vereist eigen vermogen" in werking? (dd.mm.jj)	31.12.21

Toelichting

1 De beleidsdekkingsgraad lag in 2017 voor het eerst lager dan de minimaal vereiste dekkingsgraad. Als de financiële positie niet verbetert, is 31 december 2021
 . mogelijk het moment dat de beleidsdekkingsgraad gedurende vijf achtereenvolgende meetmomenten ultimo van het jaar lager is dan de minimaal vereiste
 6 dekkingsgraad.

		Realisatie verslagjaar	Verwachting lopend jaar (verslagjaar +1)
		01	02
Algemeen			
2.1a	Primo stand dekkingsgraad (%)	100,0%	108,8%
2.1b	Primo stand beleidsdekkingsgraad (%)	100,0%	104,8%
2.2	Mutatie dekkingsgraad (%-punt, doorrekening vindt plaats na opslaan)	8,8%	-2,4%
2.3a	Ultimo stand dekkingsgraad (%)	108,8%	106,4%
2.3b	Ultimo stand beleidsdekkingsgraad (%)	104,8%	107,6%
2.4	Technische voorzieningen	1.319	3.677
2.5a	Vereiste dekkingsgraad (%) feitelijk	125,0%	125,0%
2.5b	Vereiste dekkingsgraad (%) strategisch	124,3%	124,3%
2.6	Minimaal vereiste dekkingsgraad (%)	109,5%	109,5%

Toelichting op realisatie verslagjaar:

2 De actuele dekkingsgraad is in 2017 gestegen met 8,8%-punt. De actuele dekkingsgraad ultimo 2017 is gebaseerd op de voorlopige jaarwerk eindstand en wijkt
 . daarmee af van de ingediende maandrapportage en kwartaalrapportage.
 7

Toelichting op verwachting lopend jaar (verslagjaar +1):

2 Met name door de negatieve impact van de premie daalt de actuele dekkingsgraad in 2018 naar verwachting met 2,4%-punt.
 .
 8

		Realisatie verslagjaar	Verwachting lopend jaar (verslagjaar +1)
		01	02
Premie			
3.1	Actuarieel benodigde premie (obv rentetermijn structuur)	1.243	2.368
3.2	Beschikbare premie	1.264	2.335
3.3	Invloed premieverschil op dekkingsgraad (%-punt)	1,7%	-6,5%

Realisatie verslagjaar	Verwachting lopend jaar (verslagjaar +1)
01	02

Toelichting op realisatie verslagjaar:

3 De premiedekkingsgraad is in 2017 hoger dan de actuele dekkingsgraad en levert daarom een positieve bijdrage aan de ontwikkeling van de dekkingsgraad. De
. premie heeft in 2017 een positief effect van 1,7%-punt op de dekkingsgraad.
4

Toelichting op verwachting lopend jaar (verslagjaar +1):

3 De premiedekkingsgraad is in 2018 lager dan de actuele dekkingsgraad. De premie heeft daarom in 2018 naar verwachting een negatief effect op de dekkingsgraad
 . van 6,5%-punt.
 5

	<u>Realisatie</u> <u>verslagjaar</u>	<u>Verwachting</u> <u>lopend jaar</u> <u>(verslagjaar +1)</u>
	<u>01</u>	<u>02</u>
Uitkeringen		
4.1 Uitkeringen	0	0
4.2 Omvang solvabiliteitsvrijval	0	0
4.3 Invloed solvabiliteitsvrijval op dekkingsgraad (%-punt)	0,0%	0,0%

Toelichting op realisatie verslagjaar:

4 In 2017 zijn de reguliere uitkeringen nihil. Er is geen effect op de dekkingsgraad.
 .
 4

Toelichting op verwachting lopend jaar (verslagjaar +1):

4 In 2018 zijn de reguliere uitkeringen naar verwachting nihil. Er is geen effect op de dekkingsgraad.
 .
 5

	<u>Realisatie</u> <u>verslagjaar</u>	<u>Verwachting</u> <u>lopend jaar</u> <u>(verslagjaar +1)</u>
	<u>01</u>	<u>02</u>
Toeslagverlening (voorwaardelijk) tlv fonds / Korting tgv fonds		
5.1 Toeslagverlening actieven (%)	0,00%	0,00%
5.2 Toeslagverlening inactieven (%)	0,00%	0,00%
5.3 Invloed lasten toeslagverlening op dekkingsgraad (%-punt)	0,0%	0,0%
5.4 Korting actieven (%)	0,00%	0,00%
5.5 Korting inactieven (%)	0,00%	0,00%
5.6 Invloed korting op dekkingsgraad (%-punt)	0,0%	0,0%

Toelichting op realisatie verslagjaar:

5 Er is in 2017 niet gekort of geïndexeerd.
 .
 7

Toelichting op verwachting lopend jaar (verslagjaar +1):

5 Er wordt in 2018 naar verwachting niet gekort of geïndexeerd.
 .
 8

	<u>Realisatie verslagjaar</u>
	<u>01</u>
Verandering rentetermijnstructuur	
6.1 Wijziging technische voorzieningen als gevolg van verandering rentetermijnstructuur	-15
6.2 Invloed van verandering rentetermijnstructuur op dekkingsgraad (%-punt)	1,2%

Realisatie verslagjaar
01

Toelichting op realisatie verslagjaar:

6 De RTS is in 2017 gestegen. Daardoor is de technische voorziening gedaald, en de dekkingsgraad gestegen. De invloed op de dekkingsgraad wordt bij 6.2 uitgedrukt
 . in de primo-voorziening plus de premie in het verslagjaar, aangezien het alleen uitdrukken in de primo-voorziening van nul leidt tot een oneindig groot getal.
 3

	<u>Realisatie</u> <u>verslagjaar</u>	<u>Verwachting</u> <u>lopend jaar</u> <u>(verslagjaar +1)</u>
	<u>01</u>	<u>02</u>
Rendement		
7.1 Benodigde interesttoevoeging technische voorzieningen (%)	-0,2%	-0,3%
7.2 Feitelijk rendement (%)	1,1%	3,8%
7.3 Invloed rendementsverschil op dekkingsgraad (%-punt)	1,3%	4,4%

Toelichting op realisatie verslagjaar:

7 Het behaalde rendement (ad 1,1%) is hoger dan de benodigde interesttoevoeging (ad -0,2%). Per saldo neemt de dekkingsgraad toe.
 .
 4

Toelichting op verwachting lopend jaar (verslagjaar +1):

7 Voor 2018 is gerekend met een verwacht rendement van 3,8% (gebaseerd op de beleggingsmix van de kring maximale parameters en RTS zoals door DNB is
 . gepubliceerd per 31 december 2017). Dit is meer dan de benodigde interesttoevoeging van -0,3%. Per saldo neemt de dekkingsgraad toe.
 5

	<u>Realisatie</u> <u>verslagjaar</u>	<u>Verwachting</u> <u>lopend jaar</u> <u>(verslagjaar +1)</u>
	<u>01</u>	<u>02</u>
Overige oorzaken en kruiseffecten		
8.1 Invloed van overige oorzaken en kruiseffecten op dekkingsgraad (%-punt)	4,6%	-0,3%

Toelichting op realisatie verslagjaar:

8 De post Overig wordt verklaard uit overige mutaties, wijziging van technische grondslagen en kruiseffecten. Kruiseffecten ontstaan als restpost doordat de effecten
 . worden gerelateerd aan de dekkingsgraad aan het begin van het jaar. De overlevingstafel is in 2017 gewijzigd van CBS2016 naar CBS2017, wat een positief effect op
 2 de dekkingsgraad heeft van ongeveer 1,0%-punt. De opslag voor toekomstige uitvoeringskosten is gewijzigd van 2,30% naar 1,65%, wat een positief effect op de
 dekkingsgraad heeft van ongeveer 0,65%-punt. Daarnaast heeft er een correctie plaatsgevonden op de jaarwerk eindstand. Dit leidt tot een positief effect op de
 dekkingsgraad van 1,8%-punt.

Toelichting op verwachting lopend jaar (verslagjaar +1):

8 Door kruiseffecten ontstaat een negatief effect van 0,3%-punt op de dekkingsgraad.
 .
 3

	<u>Realisatie</u> <u>verslagjaar</u>	<u>Verwachting</u> <u>lopend jaar</u> <u>(verslagjaar +1)</u>
	<u>01</u>	<u>02</u>
9.1 Som van alle veranderingen van de dekkingsgraad	8,8%	-2,4%

Uitvoering herstelplan

10.1 Zijn de in het herstelplan voor het verslagjaar opgegeven maatregelen volledig uitgevoerd?

Ja

Toelichting uitvoering herstelplan:

1
0
.
2

		Realisatie verslagjaar	Verwachting lopend jaar (verslagjaar +1)
		01	02
Maatregelen gewijzigd t.o.v. het herstelplan			
11.1	Toename/afname achtergestelde lening	0	0
11.2	Premiebeleid aangepast	Nee	Nee
11.3	Beleggingsbeleid aangepast	Nee	Nee
11.4	Toeslagbeleid aangepast	Nee	Nee
11.5	Pensioenregeling aangepast	Nee	Ja
11.6	Andere maatregelen	Nee	Nee
11.7	Heeft één van bovengenoemde beleidsmaatregelen een ongunstig effect	Nee	Nee

Indien beleid aangepast ten opzicht van het herstelplan een beknopte toelichting geven op realisatie verslagjaar:

1
1
.
8

Indien beleid aangepast ten opzicht van het herstelplan een beknopte toelichting geven op verwachting lopend jaar (verslagjaar +1):

1
1
.
9

De pensioenrichtleeftijd is aangepast van 67 jaar naar 68 jaar.

1 Verslagjaar (JJJJ)

2.017

Dekkingsgraadsjabloon - regulier beleid

Jaar	Dekkingsgraad	Premie	Uitkering	Indexering/ korting	Rentetermijn- structuur	Over-rendement	Overig	Dekkingsgraad	Beleidsdekkingsg	Vereiste	Premie	Opbouwpercent	Indexatie/korting	Indexatie/korting	Meekundig-	
	primo	M1	M2	M3	M4	M5	M6	ultimo	raad ultimo	dekkingsgraad		age	actieven	inactieven	beleggings-	
	%	Delta %-punt	Delta %-punt	Delta %-punt	Delta %-punt	Delta %-punt	Delta %-punt	%	%	(strategisch)	%	%	%	%	rendement	
2.1	2.017	100,0%	1,7%	0,0%	0,0%	1,2%	1,3%	4,6%	108,8%	104,8%	124,3%	35,1%	0,000%	0,00%	0,00%	1,1%
2.2	2.018	108,8%	-6,5%	0,0%	0,0%		4,4%	-0,3%	106,4%	107,6%	124,3%	23,9%	0,000%	0,00%	0,00%	3,8%
2.3	2.019	106,4%	-2,7%	0,0%	0,0%		4,2%	-0,1%	107,8%	107,1%	124,3%	24,2%	0,000%	0,00%	0,00%	3,9%
2.4	2.020	107,8%	-2,5%	0,0%	0,0%		4,1%	-0,1%	109,3%	108,6%	124,3%	24,1%	0,000%	0,00%	0,00%	4,1%
2.5	2.021	109,3%	-2,4%	0,0%	0,0%		3,9%	-0,1%	110,7%	110,0%	124,3%	24,0%	0,000%	0,00%	0,00%	4,2%
2.6	2.022	110,7%	-2,2%	0,0%	-0,3%		3,8%	0,0%	112,0%	111,4%	124,3%	24,1%	0,000%	0,20%	0,20%	4,3%
2.7	2.023	112,0%	-1,9%	0,1%	-0,6%		3,7%	0,0%	113,3%	112,7%	124,3%	24,5%	0,000%	0,40%	0,40%	4,5%
2.8	2.024	113,3%	-1,6%	0,1%	-0,8%		3,6%	0,0%	114,6%	114,0%	124,3%	24,8%	0,000%	0,60%	0,60%	4,5%
2.9	2.025	114,6%	-1,4%	0,1%	-1,0%		3,6%	0,0%	115,9%	115,3%	124,3%	25,2%	0,000%	0,80%	0,80%	4,6%
2.10	2.026	115,9%	-1,3%	0,1%	-1,2%		3,5%	0,1%	117,1%	116,5%	124,3%	25,6%	0,000%	0,90%	0,90%	4,7%
2.11	2.027	117,1%	-1,1%	0,2%	-1,4%		3,3%	0,0%	118,1%	117,6%	124,3%	26,1%	0,000%	1,10%	1,10%	4,9%

3 Is het vereist eigen vermogen binnen de herstelperiode gehaald?

Neel

Dekkingsgraadsjabloon - berekening korting

Jaar	Dekkingsgraad	Premie	Uitkering	Indexering/ korting	Rentetermijn- structuur	Over-rendement	Overig	Dekkingsgraad	Beleidsdekkingsg	Vereiste	Premie	Opbouwpercent	Indexatie/korting	Indexatie/korting	Meekundig-	
	primo	M1	M2	M3	M4	M5	M6	ultimo	raad ultimo	dekkingsgraad		age	actieven	inactieven	beleggings-	
	%	Delta %-punt	Delta %-punt	Delta %-punt	Delta %-punt	Delta %-punt	Delta %-punt	%	%	(strategisch)	%	%	%	%	rendement	
4.1	2.017	100,0%	1,7%	0,0%	0,0%	1,2%	1,3%	4,6%	108,8%	104,8%	124,3%	35,1%	0,000%	0,00%	0,00%	1,1%
4.2	2.018	108,8%	-6,5%	0,0%	0,0%		4,4%	-0,3%	106,4%	107,6%	124,3%	23,9%	0,000%	0,00%	0,00%	3,8%
4.3	2.019	106,4%	-2,7%	0,0%	0,0%		4,2%	-0,1%	107,8%	107,1%	124,3%	24,2%	0,000%	0,00%	0,00%	3,9%
4.4	2.020	107,8%	-2,0%	0,0%	0,0%		4,1%	-0,1%	109,8%	108,8%	124,3%	24,4%	0,000%	0,00%	0,00%	4,1%
4.5	2.021	109,8%	-2,1%	0,0%	0,0%		3,9%	-0,1%	111,5%	110,7%	124,3%	24,3%	0,000%	0,00%	0,00%	4,2%
4.6	2.022	111,5%	-1,9%	0,0%	0,0%		3,8%	0,0%	113,4%	112,5%	124,3%	24,6%	0,000%	0,00%	0,00%	4,3%
4.7	2.023	113,4%	-1,6%	0,1%	0,0%		3,7%	-0,1%	115,5%	114,5%	124,3%	25,2%	0,000%	0,00%	0,00%	4,5%
4.8	2.024	115,5%	-1,4%	0,1%	0,0%		3,7%	-0,1%	117,8%	116,7%	124,3%	25,7%	0,000%	0,00%	0,00%	4,5%
4.9	2.025	117,8%	-1,2%	0,1%	0,0%		3,7%	-0,1%	120,3%	119,1%	124,3%	26,3%	0,000%	0,00%	0,00%	4,6%
4.10	2.026	120,3%	-1,1%	0,2%	0,0%		3,6%	-0,1%	122,9%	121,6%	124,3%	27,0%	0,000%	0,00%	0,00%	4,7%
4.11	2.027	122,9%	-1,0%	0,2%	0,0%		3,5%	0,0%	125,6%	124,3%	124,3%	27,8%	0,000%	0,00%	0,00%	4,9%

Toelichting

5 Herstel wordt bereikt door het beperken van toekomstige indexaties. Daarnaast wordt een verhoging van de premie verondersteld zolang de dekkingsgraad beneden de vereiste dekkingsgraad ligt. De extra premieheffing is in alle jaren gelijk aan 1,5% premiedekkingsgraad, en wordt toegepast vanaf de premie in 2020. Het niet bereiken van herstel bij regulier beleid is het gevolg van groei van het aantal deelnemers in combinatie met de karakteristieken van een startende kring (lage primo technische voorziening), waardoor het premiestuur primo 2018 met 180% hoog is. Wij merken op dat als de werkelijkheid zich ontwikkelt zoals opgenomen in het herstelplan, dat in het herstelplan van 2019 geen aanvullende premie meer benodigd is, aangezien het premiestuur dan op een fors lager niveau ligt door de premietoevoeging in 2018.

1.1	Vragenformulier bij herstelplan (excel)	<u>vragenlijst herstelplan_2018_kring premie.xlsx</u>
1.2	Vragenformulier bij herstelplan (ondertekend)	<u>notitie herstelplan 2018 cb apf_kring premie_vragenlijst_extrapremie2019_v1.0.pdf</u>
1.3	Optionele bijlagen bij vragenformulier (gezipd indien sprake is van meerdere bestanden)	